

Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ
ДОДЕРЖАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ
КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Публікацію підготовлено працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та виготовлено за підтримки проекту «Права людини для України», який реалізується ПРООН в Україні та фінансується Міністерством закордонних справ Данії протягом 2019-2023 рр.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ
ДОДЕРЖАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ
КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

ЗМІСТ

Список основних скорочень, які вживаються у виданні	3
РОЗДІЛ 1	
ОПИС ОБ'ЄКТУ МОНІТОРИНГУ	4
РОЗДІЛ 2.	
СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ	
І ГРОМАДЯНИНА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ	8
РОЗДІЛ 3	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ	11
3.1. Початок проведення моніторингу	11
3.2. Спілкування з керівником об'єкту моніторингу	15
3.3. Аналіз діяльності об'єкта моніторингу	16
3.4. Підбиття підсумків за участю керівництва об'єкту моніторингу	19
Додатки	20
Додаток 1 Дані моніторингу додержання органами місцевого самоврядування прав людини і громадянина на отримання культурних послуг в умовах децентралізації влади	20
Додаток 2 Дані моніторингу додержання публічними бібліотеками прав людини і громадянина на отримання бібліотечних послуг в умовах децентралізації влади.	31
Додаток 3 Дані моніторингу додержання клубними закладами прав людини і громадянина на отримання культурних послуг в умовах децентралізації влади.	37
Додаток 4 Перелік основних нормативно-правових актів в сфері культури.	41

СПИСОК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ У ВИДАННІ

ГО		громадська організація
ЗМІ		засоби масової інформації
Мінкульт		Міністерство культури та інформаційної політики України
МР		міська рада
ОМ		об'єкт моніторингу
РДА		районна державна адміністрація
РР		районна рада
ТГ		територіальна громада
Закон № 280/97		Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР
Закон № 2778		Закон України «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI-ВР
Закон № 32/95		Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 № 32/95-ВР
Закон № 1805		Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III
Розпорядження КМУ № 27-р		Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 27-р «Про схвалення Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами»

РОЗДІЛ 1

ОПИС ОБ'ЄКТУ МОНІТОРИНГУ

Об'єкти моніторингу

Об'єктом моніторингу є ТГ.

Вибір об'єкту для моніторингу може бути зумовленим наявністю інформації про порушення прав людини, отриманої зі звернень громадян, ЗМІ, від громадських об'єднань, низьким рейтингом ТГ¹. Також з метою порівняння можуть бути обрані ТГ в межах однієї області або району з високим та низьким рейтингом.

Якщо в ТГ наявні структурні підрозділи або посадові особи, відповідальні за реалізацію повноважень у сфері культури, створені та функціонують заклади культури, – об'єктом моніторингу виступатиме виключно ТГ (її виконавчий комітет).

У разі, якщо ТГ безпосередньо не забезпечує виконання цих функцій, слід дослідити якими документами узгоджено питання виконання відповідних повноважень іншими органами місцевої влади (РДА через РР (або виконавчим комітетом МР)). У цьому випадку ОМ можуть бути:

- міська рада;
- районна рада;
- районна державна адміністрація, зокрема структурний підрозділ РДА з питань культури;
- комунальні установи, заклади, що надають культурні послуги та підпорядковані РДА чи належать іншим ТГ.

---

¹ Рейтинг доступний за посиланням <https://decentralization.gov.ua>.

Наприклад, якщо культурні послуги мешканцям ТГ надають заклади культури районного підпорядкування або, які належать іншим ТГ, вони також можуть стати ОМ для з'ясування питань, пов'язаних з цими послугами.

У такому випадку проводиться моніторинг зазначених об'єктів за їх фактичним місцезнаходженням, під час якого з'ясовується стан забезпечення цим об'єктом прав громадян відповідної ТГ на отримання культурних послуг.

Досліджується питання розподілу повноважень між ТГ, МР, РР та РДА в частині реалізації спільних програм та повноважень у сфері культури, їх взаємодії, оформлення відповідних відносин розпорядчими документами, чи спрямовуються ТГ цим суб'єктам необхідні для цього ресурси (матеріальні, фінансові тощо).

В умовах децентралізації, під час формування нових ТГ в Україні сфера культури стала тією сферою місцевого розвитку, яка практично повністю фінансується із бюджетів громад.

Повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування визначені Законом №2778²

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, зокрема РДА, виконавчі комітети міських рад, їх відповідні відділи культури:

- забезпечують: збереження культурних цінностей на території України, охорону культурної спадщини, захист історичного середовища; функціонування і розвиток мережі музеїв, архівів, бібліотек, мистецьких шкіл, студій, клубів, кінотеатрів, кіно-, відеопрокатних підприємств, об'єднань, заповідників, реставраційних закладів державної та комунальної власності; збереження нематеріальної культурної спадщини, в тому числі традиційної народної культури, мов, діалектів і говірок, фольклору, традицій, звичаїв і обрядів, народних художніх промислів та ремесел, історичних топонімів тощо;

---

2 Статті 13, 16, 18, 19, 22, 24 Закону №2778.

- формують базову мережу закладів культури та затверджують їх перелік;
- з метою задоволення потреби громадян у мистецькому аматорстві, створення умов для їх дозвілля сприяють створенню недержавних закладів культури, клубів, мистецьких аматорських об'єднань, гуртків, студій за інтересами та провадженню ними діяльності;
- фінансують і забезпечують господарську діяльність закладів культури місцевого рівня.

Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері культури визначені Законом №280/97:³

власні (самоврядні) повноваження:

- управління закладами культури, які належать територіальним громадам або передані їм, їх матеріально-технічне та фінансове забезпечення;
- вирішення питань про надання професійним творчим працівникам на пільгових умовах у користування приміщень під майстерні, студії та лабораторії, необхідних для їх творчої діяльності;
- створення умов для розвитку культури, сприяння відродженню осередків традиційної народної творчості, національно-культурних традицій населення, художніх промислів і ремесел;
- сприяння роботі творчих спілок, національно-культурних товариств, асоціацій, інших громадських та неприбуткових організацій, які діють у сфері культури;

делеговані повноваження:

- вирішення питань про надання неповнолітнім, учням, студентам, пенсіонерам та особам з інвалідністю права на безоплатне і пільгове користування об'єктами культури, а також визначення

3 Стаття 32 Закону №280/97.

порядку компенсації цим закладам вартості послуг, наданих безкоштовно або на пільгових умовах;

- забезпечення охорони пам'яток історії та культури, збереження та використання культурного надбання.

Заклади культури

Під час проведення моніторингу з питань додержання органами місцевого самоврядування права людини і громадянина на отримання культурних послуг в умовах децентралізації влади планується та здійснюється відвідування закладів культури, переважно державної та комунальної форми власності та зустрічі із керівництвом таких закладів (керівники, їх заступники за розподілом повноважень).

Реалізація більшості прав громадян у сфері культури покладається на базову мережу закладів культури, яка формується органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з метою додержання прав громадян України у сфері культури, забезпечення доступності національного культурного надбання, культурних благ та мистецької творчості.

До базової мережі закладів культури належать: бібліотеки, музеї, галереї, заповідники, виставкові зали, театри, філармонії, концертні організації, мистецькі колективи, кінотеатри, кіновідеопрокатні підприємства, об'єднання, палаци і будинки культури, інші клубні заклади, заклади освіти сфери культури, мистецькі школи, студії, парки культури та відпочинку тощо.

Виключення закладів культури з базової мережі можливе лише за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтва⁴.

---

4 Стаття 22 Закону №2778

РОЗДІЛ 2.

СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Права громадян у сфері культури

Статтею 54 Конституції України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом.

Держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством.

Статтями 6-9, 16, 18 Закону №2778 затверджені права людини і громадянина у сфері культури:

- вільно обирати види діяльності у сфері культури;
- на провадження творчої діяльності як на професійній, так і на аматорській основі;
- на доступ до культурних цінностей, культурної спадщини та культурних благ;
- на здобуття культурно-мистецької освіти.

У статтях 17 та 21 Закону №2778 визначені засади забезпечення громадян мінімальними культурними послугами:

- безоплатне забезпечення громадян базовим набором культурних послуг;
- задоволення культурних потреб громадян незалежно від їх вікової та дохідної стратифікації шляхом забезпечення рівного доступу до базового набору якісних культурних послуг;
- збереження від подальшого скорочення в процесі децентралізації мережі закладів культури, що мають забезпечувати надання базового набору культурних послуг та їх якість;
- ресурсне забезпеченні базового набору культурних послуг, що надаються громадянам на безоплатній основі.

Статтею 24 Закону №2778 гарантовано право на доступні і якісні культурні послуги:

- наявність культурної інфраструктури та ресурсного потенціалу для задоволення потреби різних груп споживачів культурних послуг, зокрема молоді, людей похилого віку, осіб з інвалідністю;
- наявність функціонально та організаційно нових ефективних моделей закладів культури та культурного простору з урахуванням щільності населення та територіальної доступності.

Статтею 4 Закону № 32/95 встановлено, що:

- основою державної політики в галузі бібліотечної справи є реалізація прав громадян на бібліотечне обслуговування, забезпечення загальної доступності до інформації та культурних цінностей, що збираються, зберігаються та надаються в тимчасове користування бібліотеками;
- держава:
- стимулює забезпечення бібліотек сучасною вітчизняною книжковою продукцією, світовою літературою в перекладі українською

мовою на різних носіях, у тому числі адаптованих для сліпих, осіб з порушеннями зору та осіб з дислексією;

- забезпечує розвиток бібліотечного обслуговування соціально незахищених верств населення.

Статтю 6 Закону №2778 встановлено, що громадяни мають право на доступ до культурних цінностей, культурної спадщини і культурних благ

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

3.1. ПОЧАТОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

Збір інформації дистанційно

Рекомендується максимально скористатися дистанційними ресурсами для отримання інформації.

Інформація про всі ТГ на території України доступна на **веб-порталі з питань децентралізації**. Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/gromada>. Тут є загальна інформація про кожну ТГ, її склад, центр громади, кількість населення, посилання на веб-сайт.

На **веб-сайті ТГ** також є загальна інформація про її склад та кількість населення, розміщена у вкладці *Картка ТГ* або *Паспорті ТГ*. Більшість ТГ розміщують на сайті коротку версію паспорту з інформацією про кількість населення, населені пункти, що входять до її складу, види та кількість закладів, які фінансуються за рахунок місцевого бюджету. Додаткову інформацію про ТГ можна знайти у *Соціальному паспорті* або *Профілі громади*, які також можуть бути розміщені на веб-сайті. Немає усталеної структури відповідних документів, тому кожна громада складає власні, які можуть включати різну інформацію, зазвичай кількість та склад населення щодо окремих соціальних та демографічних груп, перелік закладів та установ, ЗМІ, ГО та ін.

На веб-сайтах розміщуються нормативні акти місцевих органів, зокрема стратегії соціально-економічного розвитку чи сторінки

з місцевими програмами. Також може бути інформація або окремі сторінки щодо громадських слухань чи проведення консультацій з громадськістю. Деякі громади вже використовують спеціальний веб-сервіс для проведення консультацій із громадськістю.

Корисним ресурсом є Портал відкритих даних <https://data.gov.ua/>. Для отримання інформації про ТГ в головному меню порталу треба вибрати вкладку «Розпорядники» потім «Місцеві», де інформація згрупована по областям. Режим доступу: <https://data.gov.ua/organization#2>

У вкладці кожної області є перелік суб'єктів – органів влади та органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів, окремих закладів та установ. Наразі інформація про кожну ТГ представлена в різному обсязі, в окремих суб'єктах самоврядування є бюджетні програми, звіти про виконання бюджету, інформація про комунальні підприємства, є звітність структурних підрозділів та інше.

Для з'ясування інших даних можна зробити **запит на з'ясування публічної інформації** до відповідних суб'єктів – розпорядників інформації, якою вони володіють, скориставшись правом на такий доступ⁵. Запити можуть подаватися у довільній формі, але бажано скористатися формами запиту, рекомендованими Міністерством юстиції⁶. В залежності від обсягу запитуваної інформації відповідь буде надана від 5 до 20 робочих днів.

Для уточнення окремих аспектів з досліджуваного питання можна провести **он-лайн анкетування** з використанням сервісу **Гугл Форми** <https://docs.google.com/forms> або **дистанційне інтерв'ювання** представників закладів чи установ, а також мешканців громади. Для підтвердження достовірності проведення інтерв'ювання бажано проводити аудіо-запис бесіди, попередньо запитавши дозволу у співрозмовника.

5 Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13. 01. 2011 №2939-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

6 Наказ Міністерства юстиції «Про затвердження форм для подання запиту на отримання публічної інформації» від 26.05.2011 №1434/5. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0629-11>

Проведення моніторингу

Перед входом до приміщення ОМ необхідно:

- записати період/дату моніторингу;
- сфотографувати вхід та вивіску з назвою ОМ.

Звернутись до адміністратора (чергового), який відповідає за пропускний режим, або до іншого уповноваженого працівника в ОМ і вчинити такі дії:

- пред'явити посвідчення працівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, громадським моніторам та експертам – доручення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, паспорт, та назвати мету свого візиту;
- попросити адміністратора, чергового чи іншого уповноваженого працівника повідомити керівництво (хто на момент візиту присутній на ОМ) про прибуття моніторингової групи.

Порядок дій моніторингової групи у разі перешкоджання у проведенні моніторингу

Перешкоджаннями в проведенні моніторингу є:

- недопущення моніторингової групи до службових приміщень та/або відмова у наданні документації після ознайомлення з мандатом групи (дорученнями Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та службовим посвідченням працівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини);
- затягування допуску під різними приводами (керівник на нараді, на виїзді тощо);
- вимагання від моніторів додаткових документів та дозволів для ведення своєї діяльності (крім доручення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, документа, що посвідчує

особу, службового посвідчення працівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

У разі недопуску членів моніторингової групи до ОМ або виникнення екстреної ситуації під час візиту керівник моніторингової групи повідомляє відповідного представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Керівник групи складає адміністративний протокол про перешкодження діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини⁷.

---

7 Стаття 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративне правопорушення.

3.2. СПІЛКУВАННЯ З КЕРІВНИКОМ ОБ'ЄКТУ МОНІТОРИНГУ

Під час першого спілкування з керівником на ОМ керівник моніторингової групи має вчинити такі дії:

- пред'явити керівникові на ОМ своє службове посвідчення та передати йому для ознайомлення доручення на проведення моніторингу;
- у разі потреби, надати для ознайомлення витяг з Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»;
- повідомити про мету і порядок проведення візиту, склад моніторингової групи, дотримання умов конфіденційності щодо інформації, отриманої під час візиту;
- визначити перелік документів (інформації), з якими група буде знайомитися під час огляду установи, для забезпечення керівництвом на ОМ доступу до цих документів (інформації);
- поінформувати, що протягом візиту моніторингова група буде: оглядати всі приміщення, спілкуватися з персоналом на ОМ.

3.3. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄКТА МОНІТОРИНГУ

З'ясовується інформація про ОМ, його роботу у сфері культури, яка необхідна для заповнення форми «Дані моніторингу додержання органами місцевого самоврядування прав людини і громадянина на отримання культурних послуг в умовах децентралізації влади», яка міститься у Додатку 1 до цих Методичних рекомендацій. У разі відвідування закладів культури заповнюються форми «Дані моніторингу додержання публічними бібліотеками прав людини і громадянина на отримання бібліотечних послуг в умовах децентралізації влади», яка міститься у Додатку 2 та «Дані моніторингу додержання публічними бібліотеками прав людини і громадянина на отримання бібліотечних послуг в умовах децентралізації влади», що містяться у Додатку 3.

Адміністративне та кадрове забезпечення діяльності ТГ у сфері культури

- стан адміністративного забезпечення діяльності в сфері культури;
- забезпечення закладів культури працівниками;
- стан забезпечення підвищення кваліфікації працівників сфери культури.

Підтримка базової мережі закладів культури та сприяння мистецькому аматорству та організації дозвілля громадян

- перелік в ТГ закладів культури базової мережі;
- перелік закладів культури, діяльність яких призупинена та з яких причин;
- перелік закладів культури недержавної форми власності, мистецьких аматорських об'єднань, гуртків, студій, що підтримуються органами місцевого самоврядування.

Додержання державних нормативів забезпечення населення клубними закладами та публічними бібліотеками

Стан забезпечення населення бібліотечними послугами⁸

- відповідність фактичної мережі публічних бібліотек в ТГ нормативу організації мережі бібліотек відповідно до типу населених пунктів та чисельності населення в них;
- територіальна доступність публічних бібліотек для населення ТГ;
- додержання державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками;

Стан забезпечення населення клубними закладами⁹

- відповідність кількості клубних закладів кількості населення в ТГ згідно з нормативом;
- територіальна доступність клубних закладів для населення ТГ;
- додержання державних соціальних нормативів в частині відповідності кількості місць в клубних закладах чисельності населення ТГ;
- проведення культурно-масових заходів та кількість їх відвідувачів;
- наявність клубних формувань та кількість їх учасників.

Стан забезпечення права окремих категорій населення на відвідування комунальних закладів культури, закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури на пільгових умовах

- забезпечення пільгових умов відвідування та користування послугами для відповідних категорій, зокрема: дітей дошкільного

8 постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» від 6 лютого 2019 р. № 72

9 постанова Кабінету Міністрів України «Про нормативи забезпечення населення клубними закладами» від 12 листопада 1998 р. N 1775

віку, учнів, студентів, осіб пенсійного віку, осіб з інвалідністю, військовослужбовців строкової служби, ветеранів Другої світової війни, учасників бойових дій, пластовими, скаутськими громадськими об'єднаннями.

Стан пам'яток культурної спадщини на території ТГ, занесених до Державного реєстру нерухомих пам'яток України

- наявність та стан пам'яток культурної спадщини національного значення, виконання повноважень ТГ щодо їх збереження;
- наявність та стан пам'яток культурної спадщини місцевого значення, виконання повноважень ТГ щодо їх збереження.

Стан проведення заходів із збереження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, культурних цінностей та культурних благ

- здійснення органами місцевого самоврядування заходів із збереження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, культурних цінностей та культурних благ.

При заповненні форм за результатами моніторингу обов'язково зазначаються коментарі, висновки до кожної таблиці.

Для підтвердження висновків витребовуються та долучаються до матеріалів моніторингу копії документів, фотографії або інші матеріали, що ілюструють або доповнюють звіт.

3.4. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ЗА УЧАСТЮ КЕРІВНИЦТВА ОБ'ЄКТУ МОНІТОРИНГУ

Після проведення моніторингу група має обов'язково зустрітися з керівництвом на ОМ або його заступником для обговорення підсумків.

Під час зустрічі слід повідомити керівництво на ОМ про попередні результати моніторингу, загальну інформацію про хід моніторингу, зокрема виявлені порушення прав людини і громадянина на отримання культурних послуг та основні недоліки, зауваження, виявлені моніторинговою групою під час роботи.

Додатково можна озвучити попередні рекомендації щодо усунення виявлених порушень прав людини і громадянина на отримання культурних послуг та недоліків у сфері культури (за наявності таких). Також доцільно відзначити позитивні моменти та напрацювання у сфері культури, які можна запровадити і в інших ТГ, якщо такі були виявлені під час моніторингу.

За результатами моніторингу готується звіт відповідно до Регламенту організації та проведення моніторингу з питань додержання соціальних та економічних прав.

У звіті зазначається інформація стосовно усіх ОМ, у тому числі про виявлені порушення прав людини на отримання культурних послуг, стандарти забезпечення яких зазначені у Розділі 2 цих Методичних рекомендацій, та недоліки в сфері культури, що призводять до порушень цих прав.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1 ДАНІ МОНІТОРИНГУ ДОДЕРЖАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Період/ Дата проведення моніторингу	
ПІБ відповідального за моніторинг працівника (керівника моніторингової групи), склад моніторингової групи	

Загальна інформація про ТГ

Назва ТГ	
Населений пункт-адміністративний центр ТГ	
Район	
Область	

Населені пункти, що входять до складу ТГ та їх віддаленість від адміністративного центру:

№	Тип та назва населеного пункту	Чисельність населення, осіб	Відстань до адміністративного центру, км

Посадові особи ТГ, які були присутні під час моніторингу

ПІБ	Посада

Перелік об'єктів моніторингу – закладів культури

1. _____
2. _____
3. _____

Таблиця 1. Соціально-демографічний склад населення та кількість деяких категорій отримувачів культурних послуг¹⁰

Показник	Кількість по роках			
Чисельність населення, всього осіб, з них:				
чоловіки				
жінки				
діти дошкільного віку (0–5,99)				
діти шкільного віку (6–17,99)				
особи похилого віку (60 і старші)				
дорослі особи з інвалідністю				
учні				
студенти				
Отримувачі культурних послуг				
Кількість користувачів бібліотек протягом року				
Кількість учасників клубних формувань				
Кількість відвідувачів культурно-масових заходів				
Кількість здобувачів освіти мистецьких спеціалізованих закладів культури				

Коментарі, висновки (зокрема щодо здійснення обліку різних категорій): _____

_____

¹⁰ Соціальний паспорт або Профіль ТГ

Таблиця 2. Процес прийняття місцевої політики з питань культури

Залучення громадськості до обговорення стратегічних та програмних документів з питань культури

№	Назва стратегічного/ програмного документу ТГ та термін його дії (програма соціально-економічного розвитку, цільова програма з питань культури, мистецтв, бібліотечної та клубної справи, охорони культурної спадщини, кінематографії, мистецької освіти тощо)	Громадські слухання, консультації з громадськістю за участі представників ГО, вразливих груп		Джерела, в яких оприлюднювалася інформація щодо проведення консультацій, збору пропозицій (веб-сайт, ЗМІ, плакати)
		Залучені групи	Посилання на електронну версію документа	

Коментарі, висновки (щодо залучення громадськості та окремих груп населення): _____

Таблиця 3. Зобов'язання органів місцевого самоврядування з питань забезпечення права на доступ до культурних цінностей та культурних благ в стратегічних та програмних документах ТГ

№	Назва стратегічного або програмного документу (з питань культури, мистецтв, бібліотечної та клубної справи, охорони культурної спадщини, кінематографії, мистецької освіти тощо) та роки дії	Відповідні напрями, заходи стосовно реалізації права на культуру	Посилання на електронну версію документа

Коментарі, висновки (щодо відображення в стратегічних та програмних документах ТГ забезпечення права на доступ до культурних цінностей та культурних благ): _____

Таблиця 4. Прогрес в реалізації політики із забезпечення права на доступ до культурних цінностей та культурних благ¹¹

№	Назва показника	Базове значення показника / рік, для якого зафіксовано	Планове значення показника/ рік, на який заплановане досягнення	Джерело інформації (назва стратегічного чи програмного документа)	Фактичне значення на рік проведення моніторингу ¹²	Джерело інформації та/або посилення на його електронну версію
		/	/			

Коментарі, висновки (щодо досягнення взятих зобов'язань або відсутності конкретних зобов'язань): _____

Таблиця 5. Бюджетне забезпечення доступності послуг закладів культури та збереження культурної спадщини, у т.ч. надання фінансової підтримки недержавним закладам культури, клубам, мистецьким аматорським об'єднанням, гурткам, студіям за інтересами¹³

№	Стаття бюджету, захід	Обсяг бюджетних призначень, бюджетних асигнувань, видатків на виконання заходів, по роках, грн % від загальної суми бюджету			
		Роки			
		/	/	/	/
		/	/	/	/

Коментарі, висновки (щодо передбачення у місцевому бюджеті коштів, необхідних для виконання повноважень щодо забезпечення функціонування та доступності закладів культури, культурної спад-

11 Вказуються показники, зазначені в програмних чи стратегічних документах, їх базові значення (зафіксовані як стан справ на момент прийняття документу) та планові – яких планується досягнути в результаті впровадження стратегії, програми тощо

12 Фактичне значення – значення показника, що фіксується на дату проведення моніторингу. Джерелом інформації можуть бути дані адміністративної статистики, звіти про реалізацію стратегії або виконання планів цільових програм

13 частина перша статті 18 Закону № 2778

щини, надання фінансової підтримки недержавним закладам, задоволення потреб громадян у мистецькому аматорстві, створенні умов для їх дозвілля): _____

_____

_____

Реалізація повноважень щодо забезпечення права на доступ до культурних цінностей та культурних благ

Таблиця 6.1. Адміністративне та кадрове забезпечення діяльності ТГ в сфері культури

(станом на дату проведення моніторингу)

1. Адміністративне забезпечення діяльності у сфері культури (обрати один з варіантів):   ✓ Наявність структурного підрозділу з питань культури так/ ні в складі виконкому ТГ, якщо «так» – з кількістю одиниць за штатним розписом ____, фактично штатних одиниць ____;   ✓ Наявна/і ____ посадова/і особа/и в інших структурних підрозділах, до функцій якої/их належать питання культури   ✓ Функції з питань культури ТГ виконуються структурним підрозділом, створеним у структурі РДА.   2. Кадрове забезпечення надання культурних послуг: ✓ працівників сфери культури за штатним розписом ____ штатних одиниць, фактично працює ____ штатних одиниць;   3. Забезпечення підвищення кваліфікації працівників сфери культури: Кількість осіб, які підвищили кваліфікацію за останні 4 роки, по роках   ____ осіб, у ____ році   ____ осіб, у ____ році   ____ осіб, у ____ році   ____ осіб, у ____ році

Коментарі, висновки (щодо адміністративного та кадрового забезпечення діяльності ТГ з питань культури): _____

_____

Таблиця 6.2. Підтримка базової мережі¹⁴ закладів культури¹⁵ та сприяння мистецькому аматорству та організації дозвілля громадян¹⁶

Перелік заклади культури	Кількість по роках всього закладів/ з них кількість закладів, діяльність яких призупинена ¹⁷			
Заклади культури базової мережі				
Клубні заклади ¹⁸	/	/	/	/
Бібліотеки	/	/	/	/
Театри	/	/	/	/
Філармонії	/	/	/	/
Кінотеатри	/	/	/	/
Музеї	/	/	/	/
Парки культури та відпочинку	/	/	/	/
Заклади освіти сфери культури	/	/	/	/
Мистецькі колективи	/	/	/	/
Заповідники	/	/	/	/
Інші заклади базової мережі (вказати тип закладу)				
-				
Створено нові моделі закладів культури, для задоволення потреб різних груп споживачів культурних послуг, зокрема для молоді (зазначити які моделі/заклади) ¹⁹				
Заклади культури недержавної форми власності, мистецькі аматорські об'єднання, гуртки, студії, що підтримуються органами місцевого самоврядування ²⁰				

14 До базової мережі закладів культури місцевого рівня належать комунальні заклади культури (бібліотеки, музеї, галереї, заповідники, виставкові зали, театри, філармонії, концертні організації, мистецькі колективи, кінотеатри, кіновідеопрокатні підприємства, об'єднання, палаци і будинки культури, інші клубні заклади, заклади освіти сфери культури, мистецькі школи, студії, парки культури та відпочинку тощо) відповідно до частини другої статті 23 Закону №2778

15 Частина третя статті 9 Закону №2778

16 стаття 18 Закону №2778

17 Призупинення діяльності можна визначити за наявністю/ відсутністю заходів/діяльності та невилплати заробітної плати працівникам

18 До клубних закладів належать: будинки і палаци культури, клуби, народні доми, клуби технічної та художньої творчості, клуби-бібліотеки, центри дозвілля, клуби-кафе, культурно-спортивні центри тощо (постанова Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1998 р. №1775 «Про нормативи забезпечення населення клубними закладами»)

19 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. №355-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами»

20 підпункт 7 пункт «а» частина перша статті 32 Закону №280/97 та стаття 18 Закон №2778

Коментарі, висновки (щодо наявності закладів культури та їх функціонування; для кожного закладу, діяльність якого призупинена, зазначити причину):

Таблиця 6.3. Відповідність мережі публічних бібліотек ТГ встановленим нормам організації мережі

(станом на дату моніторингу)

Назва публічної бібліотеки та населений пункт	Тип населеного пункту <i>вибрати:</i> ✓ адміністративний центр ✓ село/ селище ✓ село/селище, віднесене до гірських населених пунктів ✓ місто, селище міського типу	Чисельність населення в зоні обслуговування публічної бібліотеки, осіб	Відповідність нормам організації мережі публічних бібліотек в ТГ ²¹ так/ні

Коментарі, висновки (щодо додержання норм організації мережі публічних бібліотек):

---

21 пункти 15-19 постанови Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 р. № 72 «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» в адміністративному центрі кожної територіальної громади (у тому числі об'єднаної) повинна функціонувати, як мінімум, одна публічна бібліотека. В інших населених пунктах публічна бібліотека відкривається на 500-800 осіб зони обслуговування за умови, що відстань між бібліотеками не більше ніж 3 кілометри. У селах, селищах, віднесених до гірських населених пунктів відповідно до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», публічна бібліотека може функціонувати у кожному населеному пункті незалежно від чисельності населення. Мережа публічних бібліотек у містах та селищах міського типу організовується з урахуванням чисельності населення: Чисельність населення менше 5 000 осіб – 1 публічна бібліотека, 5 000-50 000 осіб – одна публічна бібліотека на 5 000-15 000 осіб, 50 000-100 000 осіб – одна публічна бібліотека на 15 000-20 000 осіб, 100 000-500 000 – одна публічна бібліотека на 20 000-25 000 осіб, Понад 500 000 одна публічна бібліотека на 25 000-30 000 осіб

Таблиця 6.4. Додержання державних нормативів забезпечення населення клубними закладами ²²

(станом на дату моніторингу)

1. Базовий клубний заклад *(вказати назву та місцезнаходження)*

Норматив кількості місць в базовому клубному закладі відповідно до загальної чисельності населення ТГ *(вказати)* _____

Фактична кількість місць *(вказати)* _____

2. Інші клубні заклади

Відповідність кількості закладів

Кількість клубних закладів в ТГ відповідно до нормативу *(вказати)* _____

Фактична кількість клубних закладів в ТГ *(вказати)* _____

Відповідність кількості місць *(обрати)*

У всіх клубних закладах ТГ фактична кількість місць відповідає нормативу з урахуванням чисельності населення

Частково, у *(вказати кількість)* _____ клубних закладах кількість місць не відповідає нормативу з урахуванням чисельності населення

У всіх клубних закладах фактична кількість місць не відповідає нормативу з урахуванням чисельності населення

Коментарі, висновки *(щодо додержання нормативів забезпечення населення клубними закладами)*:

---

²² Постанова Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1998 р. №1775 «Про нормативи забезпечення населення клубними закладами» на території кожної сільської, селищної, міської ради має функціонувати як мінімум один (базовий) клубний заклад. У населених пунктах з кількістю жителів до 200 осіб запроваджується культурне обслуговування жителів базовим або найближчим клубним закладом. У населених пунктах з кількістю жителів понад 200 осіб, розташованих далі ніж 5 кілометрів від базового (найближчого) клубного закладу, має діяти свій клубний заклад. Норматив кількості місць у закладі визначається з урахуванням сумарної чисельності населення всіх населених пунктів, що знаходяться на території ради, згідно табл. за цим покликанням https://lps.ligazakon.net/document/view/KP981775?an=21&ed=1998_11_12

Таблиця 6.5. Забезпечення права окремих категорій населення на відвідування комунальних закладів культури, закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури на пільгових умовах²³

Заклад культури, заклад спеціалізованої позашкільної освіти	Пільгові категорії населення ²⁴	Пільгові умови	Джерело підтвердження

Коментарі, висновки (щодо забезпечення прав пільгових категорій населення):

---

²³ стаття 8 Закону № 2778

²⁴ діти дошкільного віку, учні, студенти, пенсіонери, особи з інвалідністю мають право на відвідування державних та комунальних закладів культури, закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури на пільгових умовах, передбачених законодавством. Пластові, скаутські громадські об'єднання, визначені Законом України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху», мають право на користування державними та комунальними закладами культури, закладами позашкільної освіти у сфері культури на пільгових умовах, передбачених законодавством. (стаття 8 Закону № 2778)

Наказ Мінкультури від 30 січня 2013 р. № 43 «Про реалізацію права соціально незахищених верств населення на відвідування підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління Мінкультури України на пільгових умовах» рекомендовано керівникам підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства визначити один день останнього тижня місяця днем безкоштовного відвідування інвалідів I та II групи, дітьми дошкільного віку, учнями середніх спеціальних навчальних закладів, студентами вузів, військовослужбовцями строкової служби, пенсіонерами, ветеранами Великої Вітчизняної війни, учасниками бойових дій концертних організацій, театрів, цирків, музеїв та заповідників за пред'явленням документів, що засвідчує належність до вказаної категорії громадян

Таблиця 6.6. Пам'ятки культурної спадщини²⁵ на території ТГ, занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України

№	Назва пам'ятки культурної спадщини	Місцезнаходження/ адреса, телефон, вебсайт/ сторінка в соціальних мережах	Коментар щодо стану
Національного значення ²⁶			
Місцевого значення ²⁷			

Таблиця 6.7. Заходи із збереження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, культурних цінностей та культурних благ²⁸

Рік	Заходи та їх результати	Посилання на електронну версію документу, що підтверджує

Коментарі, висновки (щодо наявності, стану культурної спадщини та виконання повноважень щодо їх збереження):

---

²⁵ частина перша статті 16 Закону №2778

²⁶ Режим доступу до Реєстру пам'яток культури національного значення: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245365203&cat_id=244910406

²⁷ Режим доступу до Реєстру пам'яток культури місцевого значення http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245323810&cat_id=244910406

²⁸ стаття 16 Закону №2778

Загальні висновки щодо додержання прав людини та громадянина на доступ до культурних цінностей та культурних благ:

ДОДАТОК 2 ДАНІ МОНІТОРИНГУ ДОДЕРЖАННЯ ПУБЛІЧНИМИ БІБЛІОТЕКАМИ²⁹ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Загальна інформація про публічну бібліотеку

Повна назва публічної бібліотеки	
Підпорядкування	
Тип населеного пункту, в якому розташована <i>(вибрати)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ адміністративний центр ✓ місто, селище міського типу ✓ село, селище ✓ село, селище, віднесене до гірських населених пунктів
Фактична адреса місцезнаходження	
ПІБ керівника	
ПІБ та посада особи/ осіб, які брали участь в моніторингу з боку публічної бібліотеки	

Населені пункти, що обслуговуються публічною бібліотекою

№	Тип та назва населеного пункту, що обслуговується публічною бібліотекою	Чисельність населення, осіб	Обслуговування здійснюється <i>(вибрати)</i> : <ul style="list-style-type: none"> ✓ публічною бібліотекою, ✓ бібліотечним пунктом, ✓ пересувною бібліотекою 	Відстань до місця обслуговування, якщо знаходиться в іншому населеному пункті, км
Всього				

²⁹ Інформацію можна знайти в Звіті про діяльність державних, публічних бібліотек, централізованих бібліотечних систем (ЦБС), що віднесені до сфери управління Міністерства культури і туризму України. Форма №6-НК затверджена наказом Міністерства культури і туризму України від 05.12.2007 N 75

Таблиця 1. Кадрове забезпечення діяльності публічної бібліотеки

(станом на дату проведення моніторингу)

Рік	Кількість одиниць за штатним розписом бібліотечного персоналу, штатних одиниць	Фактично штатних одиниць бібліотечного персоналу, штатних одиниць	Підвищили кваліфікацію в поточному році, осіб бібліотечного персоналу

Коментарі, висновки (щодо кадрового забезпечення діяльності публічної бібліотеки та підвищення кваліфікації): _____

Таблиця 2. Діяльність публічної бібліотеки

Показник	Кількість по роках			
Кількість користувачів публічної бібліотеки протягом року (всього осіб)				
Кількість віддалених користувачів (осіб)				
Кількість звернень до серверів публічної бібліотеки				
Кількість відвідувань масових заходів				
Книговидача (примірників)				

Коментарі, висновки (щодо діяльності публічної бібліотеки): _____

Таблиця 3. Відповідність нормам організації мережі публічних бібліотек³⁰

Обрати:

- ✓ Бібліотека функціонує в адміністративному центрі ТГ
- ✓ Бібліотека функціонує в селі/ селищі, що відноситься до гірських населених пунктів
- ✓ Бібліотека функціонує в селі/ селищі та зона її обслуговування складає 500-800 осіб
- ✓ Бібліотека функціонує в селі/ селищі та зона її обслуговування складає понад 800 осіб
- ✓ Бібліотека функціонує в місті/ селищі міського типу з чисельністю населення (зазначити) _____ осіб та зона її обслуговування складає (зазначити) _____ осіб, що (обрати) **відповідає/ не відповідає** нормам організації мережі публічних бібліотек
- ✓ Інше (зазначити) _____

Коментарі, висновки (щодо додержання норм організації мережі публічних бібліотек): _____

³⁰ В адміністративному центрі кожної територіальної громади (у тому числі об'єднаної) повинна функціонувати, як мінімум, одна публічна бібліотека. В інших населених пунктах публічна бібліотека відкривається на 500-800 осіб зони обслуговування за умови, що відстань між бібліотеками не більше ніж 3 кілометри. У селах, селищах, віднесених до гірських населених пунктів відповідно до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», публічна бібліотека може функціонувати у кожному населеному пункті незалежно від чисельності населення. Мережа публічних бібліотек у містах та селищах міського типу організовується з урахуванням чисельності населення: Чисельність населення менше 5 000 осіб – 1 публічна бібліотека, 5 000-50 000 осіб – одна публічна бібліотека на 5 000-15 000 осіб, 50 000-100 000 осіб – одна публічна бібліотека на 15 000-20 000 осіб, 100 000-500 000 – одна публічна бібліотека на 20 000-25 000 осіб, Понад 500 000 одна публічна бібліотека на 25 000-30 000 осіб (пункти 15-19 постанови Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 р. №72 «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні»)

Таблиця 4. Додержання державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками^{31 32}

№	Норматив	Відмітка про додержання	Коментар
	Бібліотека доступна для населення не менше 40 годин на тиждень.	так/ні	
	Час роботи публічної бібліотеки не повністю збігається з часом роботи основної частини населення території, що обслуговує бібліотека.	так/ні	
	У населених пунктах чи житлових масивах, де публічні бібліотеки відсутні, бібліотечне обслуговування населення здійснюється за допомогою нестационарних форм (бібліотечний пункт, пересувна бібліотека тощо).	так/ не у всіх/ ні	<i>у разі якщо не у всіх, вказати у скількох з скількох</i>
	Бібліотечний пункт (за наявності) доступний для населення не менше 16 годин на тиждень.	так/ні	
	У бібліотеці організовано пункт доступу населення до Інтернету.	так/ні	
	Штатна чисельність працівників бібліотеки розрахована відповідно до типових норм часу на основні процеси бібліотечної роботи ³¹ .	так/ні	
	Штат бібліотеки укомплектований персоналом в повному обсязі.	так/ні	
	Бібліотека має універсальний фонд документів на різних носіях інформації (друкованих, електронних, аудіо/ відео-касетах/дисках тощо).	так/частково/ ні	<i>вказати на яких саме носіях</i>

31 «Типові норми часу та основні процеси бібліотечної роботи» затверджених наказом Міністерства культури і туризму України від 29.12. 2008 р. N 1631/0/16-08 <https://ips.ligazakon.net/document/MUS9336>

32 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» від 6 лютого 2019 р. № 72 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2019-%D0%BF/print>

№	Норматив	Відмітка про додержання	Коментар
	Фонд бібліотеки щороку оновлюється не менше ніж на 5%, у тому числі шляхом: <ul style="list-style-type: none"> ✓ закупівлі книжкових видань – не менше 250 примірників на 1000 осіб зони обслуговування бібліотеки; ✓ передплати періодичних видань – не менше 15-20 найменувань газет та журналів; ✓ отримання документів з інших джерел, не заборонених законодавством. 	так/ частково/ ні	<i>якщо частково – зазначити що саме</i>
	Публічна бібліотека розміщується в окремому приміщенні чи будівлі в місці, вільно доступному для відвідувачів	так/ні	
	Бібліотека укомплектована комп'ютерами з розрахунку 1 комп'ютер/ на 500-1500 осіб зони обслуговування.	так/ні	
	Бібліотека оснащена комп'ютерною технікою та іншим обладнанням, пристосованим до потреб сліпих, осіб з порушенням зору та осіб з дислексією.	так/ частково/ ні	<i>вказати якими саме</i>
	Будівлі та приміщення публічної бібліотеки, а також прибудинкова територія доступні для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до будівельних норм і правил	³⁴ так/ ні/ доступність не оцінювалась	<i>надати посилання на документ, що підтверджує, якщо доступність оцінювалась</i>

Коментарі, висновки (щодо додержання державних соціальних нормативів забезпечення населення): _____

_____

_____

³⁴ Відмітки так/ ні – ставляться тільки якщо доступність оцінювалась, про що свідчить відповідний документ виданий фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат. Якщо доступність не оцінювалась ставиться відмітка – доступність не оцінювалась

Таблиця 4. Забезпечення права на пільгові умови відвідування публічної бібліотеки та отримання послуг відповідними категоріями населення

Категорія населення ³⁵	Пільгові умови	Джерело підтвердження

Коментарі, висновки (щодо забезпечення пільгових умов відвідування):

Загальні висновки щодо додержання публічною бібліотекою прав людини та громадянина на бібліотечні послуги та виявлені порушення: _____

---

35 Діти дошкільного віку, учні, студенти, пенсіонери, особи з інвалідністю мають право на відвідування державних та комунальних закладів культури, закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури на пільгових умовах, передбачених законодавством. Пластові, скаутські громадські об'єднання, визначені Законом України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху», мають право на користування державними та комунальними закладами культури, закладами позашкільної освіти у сфері культури на пільгових умовах, передбачених законодавством (стаття 8 Закону № 2778).

Наказом Мінкультури від 30 січня 2013 р. № 43 «Про реалізацію права соціально незахищених верств населення на відвідування підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління Мінкультури України на пільгових умовах» рекомендовано керівникам підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства визначити один день останнього тижня місяця днем безкоштовного відвідування інвалідам I та II групи, дітьми дошкільного віку, учнями середніх спеціальних навчальних закладів, студентами вузів, військовослужбовцями строкової служби, пенсіонерами, ветеранами Великої Вітчизняної війни, учасниками бойових дій концертних організацій, театрів, цирків, музеїв та заповідників за пред'явленням документів, що засвідчує належність до вказаної категорії громадян.

ДОДАТОК 3 ДАНІ МОНІТОРИНГУ ДОДЕРЖАННЯ КЛУБНИМИ ЗАКЛАДАМИ³⁶ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Загальна інформація про клубний заклад

Повна назва клубного закладу	
Підпорядкування	
Фактична адреса місцезнаходження	
ПІБ керівника	
ПІБ та посада особи/ осіб, які брали участь в моніторингу з боку клубного закладу	

Населені пункти, що обслуговуються клубним закладом

№	Тип та назва населеного пункту, що обслуговується клубним закладом	Чисельність населення, осіб	Відстань до клубного закладу, км
Всього			

Таблиця 1. Кадрове забезпечення діяльності клубного закладу
(станом на дату проведення моніторингу)

Рік	Кількість одиниць за штатним розписом, які мають забезпечувати культурно-освітню діяльність, штатних одиниць	Фактично штатних одиниць, які забезпечують культурно-освітню діяльність штатних одиниць	З них підвищили кваліфікацію в поточному році

³⁶ Інформацію можна знайти в Звіті про діяльність клубного закладу. Форма №7 –НК затверджена наказом Міністерства культури і туризму України 18.09.2007 № 60

Коментарі, висновки (щодо кадрового забезпечення діяльності клубного закладу та підвищення кваліфікації): _____

_____

_____

Таблиця 2. Діяльність клубного закладу³⁷

(з початку року, станом на дату проведення моніторингу)

Показник	Кількість
Кількість клубних формувань ³⁸	
Кількість учасників клубних формувань	
Кількість відвідувачів культурно-масових заходів	

Коментарі, висновки (щодо діяльності клубного закладу): _____

_____

_____

Таблиця 3. Додержання клубним закладом державних нормативів забезпечення населення культурними послугами³⁹

37 Клубний заклад – це палац, будинок культури, клуб, народний дім, молодіжний центр, культурно-дозвіллевий комплекс, центр дитячої творчості, будинок мистецтв, будинок фольклору, будинок народної творчості інший клубний заклад, діяльність якого спрямована на створення, розповсюдження та популяризацію культурних надбань. Положення про клубний заклад, затверджене наказом Міністерства культури і туризму України від 23.05.2007 р. № 35 http://mincult.kmu.gov.ua/mincult_old/uk/publish/article/89044

38 Клубні формування: колективи, гуртки, секції, студії, любительські об'єднання, клуби за інтересами та інші культурно-дозвіллеві об'єднання. Загальне положення про клубне формування закладу культури системи Міністерства культури і мистецтв України, затверджене наказом Міністерства культури і мистецтва України від 07.12.2004 N 835

39 На території кожної сільської, селищної, міської ради має функціонувати як мінімум один (базовий) клубний заклад. У населених пунктах з кількістю жителів до 200 осіб запроваджується культурне обслуговування жителів базовим або найближчим клубним закладом. У населених пунктах з кількістю жителів понад 200 осіб, розташованих далі ніж 5 кілометрів від базового (найближчого) клубного закладу, має діяти свій клубний заклад. Норматив кількості місць у закладі визначається з урахуванням сумарної чисельності населення всіх населених пунктів, що знаходяться на території ради, згідно табл. за посиланням https://ips.ligazakon.net/document/view/KP981775?an=21&ed=1998_11_12

Норматив кількості місць в клубному закладі відповідно до чисельності населення населеного пункту (зазначити) _____

Фактична кількість місць (зазначити) _____

Коментарі, висновки (щодо додержання нормативів забезпечення населення клубними закладами): _____

Таблиця 4. Забезпечення права на пільгові умови відвідування клубних закладів та отримання їх послуг відповідними категоріями населення

Категорія населення⁴⁰	Пільгові умови	Джерело підтвердження

⁴⁰ Діти дошкільного віку, учні, студенти, пенсіонери, особи з інвалідністю мають право на відвідування державних та комунальних закладів культури, закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури на пільгових умовах, передбачених законодавством. Пластові, скаутські громадські об'єднання, визначені Законом України "Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху", мають право на користування державними та комунальними закладами культури, закладами позашкільної освіти у сфері культури на пільгових умовах, передбачених законодавством (стаття 8 Закону №2778).

Наказом Мінкультури від 30 січня 2013 р. № 43 «Про реалізацію права соціально незахищених верств населення на відвідування підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління Мінкультури України на пільгових умовах» рекомендовано керівникам підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства визначити один день останнього тижня місяця днем безкоштовного відвідування інвалідам I та II групи, дітьми дошкільного віку, учнями середніх спеціальних навчальних закладів, студентами вузів, військовослужбовцями строкової служби, пенсіонерами, ветеранами Великої Вітчизняної війни, учасниками бойових дій концертних організацій, театрів, цирків, музеїв та заповідників за пред'явленням документів, що засвідчує належність до вказаної категорії громадян.

Коментарі, висновки *(щодо забезпечення пільгових умов відвідування)*:

Загальні висновки щодо додержання клубними закладами прав людини та громадянина на культурні послуги та виявлені порушення: _____

ДОДАТОК 4 ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО- ПРАВОВИХ АКТІВ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Міжнародні

- Загальна декларація прав людини
- Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права

Національні нормативно-правові акти

Закони

- Закон України «Про культуру»
- Закон України «Про бібліотеки та бібліотечну справу»
- Закон України «Про музеї та музейну справу»
- Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу»
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»
- Закон України «Про театри і театральну справу»
- Закон України «Про кінематографію»
- Закон України «Про народні художні промисли»
- Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки»

- Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» Закон України «Про авторське право і суміжні права»

Постанови Кабінету Міністрів України

- постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 р. № 72 «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні»
- постанова Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1998 р. № 1775 «Про нормативи забезпечення населення клубними закладами»
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 27-р «Про схвалення Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами»
- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами» від 22 травня 2019 р. № 355-р

Накази центральних органів виконавчої влади

- наказ Міністерства культури і туризму України від 29.12. 2008 р. N 1631/0/16-08 «Типові норми часу на основні процеси бібліотечної роботи»
- наказ Міністерства культури і туризму України від 30.01. 2013 р. № 43 «Про реалізацію права соціально незахищених верств населення на відвідування підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління Мінкультури України на пільгових умовах»

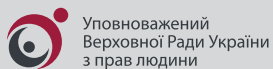

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ДОДЕРЖАННЯ ОРГАНАМИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ГРОМАДЯНИНА
НА ОТРИМАННЯ КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
Danida

